

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrtnih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravišstvo* ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprta reklama cije so prosto poštnine.

„P. edinstvo je moč“.

Deželni zbor istrski.

VII. seja. dne 24. januarja 1896.

(Konec.)

Takoj za poslancem Jenkom se je oglasil posl. prof. M. Mandić, čegar **jednoglasi** volitev je pozneje uničila veleslavna večina deželnega zbora istrskega. Gosp. posl. Mandić je rekel:

Visoka zbornica!

Jaz hočem biti prav kratek, kajti vidim, da je spoštovana večina jako občutna, nestrpna, nervozna. (Galerija mrmra, buči in se smeje. Predsednik pozivlja isto na mir.) Moj tovariš poslanec Jenko je govoril obširno o volilnem činu samem v oni občini, v kateri se je uležil utok proti volitvi, v občini podgrajski. Statistiškimi dokazi je dokazal jasno in neovržno, da ne velja, kar navaja verifikacijski odsek. Meni sedaj ne bi preostajalo nič drugega, nego da se ozrem na razloge, ki so izzvali agitacijo v našem okraju proti narodni stranki in sosebno proti tovarišu Jenku. Leta 1893, kakor vam je poznano gospoda, potrudil se je v Podgrad vaš ljubljene, vicekralj Rinaldini. Vsprejet je bil tam hladno ali pristojno, kakor gre takemu c. k. namestniku, brez kakšne slave, kričanja ali zvonjenja, brez vrišča in razsvetljave. Ta hladnost ogorčila je Rinaldinija do skrajnosti. Prvi posel mu je bil, da se maščuje nad načelnikom Jenkom. V vas je našel vernega tovariša v pomoč, da izvede svoje maščevanje. Prvi čin njegovega maščevanja je bila nesrečna lokev v Obrovem, v kateri bi se bil moral utopiti najprvo oni, ki je vodil gradnjo. Za gradnjo te lokve dal je Rinaldini 300 gold. vašemu prijatelju in zaščitniku Marottiju, protizakonite idši mimo načelnika Jenka. V isto svrhu dal je tudi deželni odbor 200 gld., istotako prezrši občinsko oblast. Ko je videl vaš ljubljene in zaščitnik, da ne more vspeti proti Jenku, pisal je vam, oziroma prijavil je deželnemu odboru, da je občina v največjem neredu in da so računi silno pogrešeni. Deželni odbor je takoj odposlal svojega odposlanca, kojemu je načelnik Jenko moral izročiti obč. urad v pregled, in koji sam je izjavil na zapis-

nik, da je razun malih netočnosti, našel vse v redu; in to je izjavil dr. Cleva. S te strani se ni nič moglo Jenku. — On je uredil račune v kratkem času in pričakovati je bilo od deželnega odbora in od c. kr. vlade, da ga ne bosta vznemirjala nadalje ter da bo de odsej v miru vodil občino. No, koliko časa je to trajalo, vemo dobro vsi. Proti Jenku rovalo se je tudi drugače. Proti njemu so se postavljali uradniki v istem okraju. Dosti je, ako omenim imena Borri in Mlakar. Rovalo se je tudi proti prijateljem njegovim, sosebno proti duhovščini, in za nekoje duhovnike se je zahtevalo od politične oblasti, da naj se odstranijo.

Hotele se je odstraniti od predsedništva gospodarske zadruge dekana Rogarja, ki ni bil po volji vam in vladi, ali ni se vspelo. Došle so deželne volitve. Vse vaše spletke niso mogle odvrniti naroda, da ne bi glasoval za svojega načelnika Jenka. Vse spletke c. k. vlade v tem okraju niso nič pomagale. Proti ostalim volitvam v tem okraju ni prigovora z vaše strani, ampak hočem omeniti le mimogredé, kako se je volilo v Lovrani, kjer se je izkazal po navadi vaš ljubljene, ona moralna propalica, ravnatelj-učitelj Grossmann.

Kako se je volilo v Ičićih, to je obširno obrazloženo v pritožbi na c. k. vlado in v interpelaciji na ministerstvo. Proti tem volitvam ni utoka, ali mi konstatujemo, da niso bile izvedene tako, kakor bi morale biti. Gospoda, mi stojimo sedaj pred gotovim činom, pred nasiljem, ki se izvede na meni in tovarišu mi Jenku. (Glas iz manjšine: In na vsem našem narodu.) Proti temu činu nasilja in tiranije mi ne moremo nič drugega, nego da protestujemo svečano, najsvetečaneje. No, vedite konečno, vi gospoda od večine, da mi ne valimo vse krivde na vas radi vaših zločinov, kajti, ako bi vi vedeli, da sedi na stolici c. kr. namestnika v Trstu pravi namestnik Njeg. apostolskega Veličanstva, ne bi postopali tako. (Manjšina: Tako je! Živio!)

Na to je zastopnik vlade, Alojzij Fabiani, v italijanskem jeziku protestoval proti zadnjim besedam posl. Jenka, koji poslednji mu je, ko je isti

prišel govoriti italijanski, zaklical: „Jaz sem govoril v slovenskem jeziku“. Po vladnem zastopniku je ustal posl. dr. Laginja, da izjavi:

Visoka zbornica!

Meni je čast izjaviti, da sam poročevalec verifikacijskega odseka noče verjeti onim štirim razlogom, koje je navel. Tovariš Jenko je tako pobil navedene razloge v poročilu verifikacijskega odseka, da je ni moči niti deželnozborske večine, ki bi mogla ovreči takov matematiški dokaz, ki bi mogla potrditi le z jedno senco, da naj se ne odobri volitev posl. Jenka. Jediní razlog, ki ima zakonitost, bil bi oni, da se zapisnik ni sestavil takoj po glasovanju. Ali samo ta razlog da bi bil zadosten, da se volitev ne potrdi? Gospoda moja, sam poročevalec je izjavil v svojem govoru, da zakon ne nalaga, da to ne stoji, da zapisnik se mora sestaviti takoj po glasovanju. Jaz prepuščam vsem pravnikom sveta, da-li je to resno in vredno parlamentarnega razpravljanja ali deželnozborskega zasedanja. Mi seveda ne moremo drugega nego da svečano protestujemo proti takemu postopanju. Znali bomo tudi izvesti konsekvencije iz istega o svojem času. (Manjšina: Živio!)

Po tem in po odgovoru poročevalca Glezerja vladnemu zastopniku, uničila se je volitev posl. Jenka in Mandića. Poslanci manjšine so pri tem ostavili dvorano. Po kratkem presledku zaključil je predsednik sejo.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 21. februarja. 1896.

Državni zbor. Včeraj toraj se je vrnilo v poslanski zbornici prvo čitanje Badenijevega načrta za volilno preosnovo. Vnela se je razsežna razprava, kajti vse stranke so poslale v boj svojih zastopnikov, da označijo svoje stališče glede na to važno vprašanje. Prvi je prišel do besede Mladoček Brzord, ki se je izjavil proti načrtu. Naglašal je krivico, da 5 milijonom volilcev hočejo dati 72 poslancev, a 5000 veleposestnikov

Pohod za pohodom, gostovanje za gostovanjem se je vrstilo, mali Vilček je pa vokal v zibeli, kakor bi hotel tudi sam pomagati onim, ki se vesele njegovega rojstva.

Ljudje, katerim je mnogo do tega, da sodijo najraje druge, so govorili: dobro se je oženil; drugi pa, ki so videli nekoliko deli, nego samo do plota domače ograde, so se menili, da dolgo ne pojde tako dalje. V boljših krogih so se širile govorice, da pokajo stebri v menjalni banki Elvirinega očeta. Vedno glasneje in vedno v resnejši obliki so prihajale te govorice na deželo.

Izvedela jih je tudi Elvira, in to ni bil koristen lek njeni bolezní. Grozilne novice so sicer ponehale za nekaj časa, toda njena bolezen ni ponehala. Dve leti pozneje je imenovaní zavod odpovedal izplačila, bankir je pa pobegnil, da nihče ni vedel kam.

Gospa Elvira je tiste dni povila hčerko, a nesreča v hiši njenega očeta ji je tako pretresla že itak slabotno zdravje, da se ni več ganila s postelje. Ko je bilo detetu nekaj nad mesec dnij, je ostavila svet in njegove britkosti. Tega je Vilko toliko pričakoval, kakor da si res še kedaj pomaga s srečko Kalčeve Milke.

(Dalje prihodnjič.)

PODLISTEK.

Zaradi imetja.

Novela. Spisal Dobráveo.

IV.

(Dalje).

Z največjo slovenostjo, kakoršno vidi preprosto oko na deželi samo o škofovem prihodu, se je naselila mlada gospa Elvira Zalesnikova na posestvo svojega soproga. Skoro ni, da bi pravil, kako lepo vsotico je prinesla s seboj za doto, le toliko moram omeniti, da jo je nje oče že prej uknjižil na Zalesnikovo posestvo, nego je njena nožica prestopila prag novega doma. Še nekaj je prinesla gospa Elvira v Zalesnikovo hišo, a tega ni vedel razven nje nihče — prinesla je v prsih kál bolezní; pa deklice so rade pred zakonom bolehné, kar se pozneje popravi, samo da je v hiši mir in obilnost.

Tega ni nedostajalo mladima poročencema.

Dolgo ženitovanjsko popotovanje sta začela v Trstu, preko Benetk, Padove in Ankone v Rim, Neapelj in Sicilijo, Kapriške otoke in Korziko; od tod sta obiskala krasno obrežje na Rivieri, južno Francijo, Pireneje in Lourdes ter se pripeljala po zahodni Franciji v Pariz. Pozneje sta krenila skozi

Belgijo in severno Nemčijo do Berolina, kjer se je jela pot nagibati proti domu. Obiskavši še nekatera znamenita mesta in kraje na Nemškem — to je zahtevala Elvira — sta krenila preko Prage in Dunaja na Slovensko.

Ta pot je bila seveda draga. Ali kedor hoče z mlado ženko videti pol Evrope, mora tudi plačati, in Vilko je lahko plačal. Ker nam je samo za resnico, moramo povedati, da se je Vilko delal, kako lahko plačuje debele račune, ker se je bal, da bi mu ženka že prve dni očitala, kako zelo je žnjo skop, navzlic njeni lepi doti. A mislil si je: to bodi samo za sedaj, pozneje že obrnem tisočake, kakor samo jaz vem in znam.

Ta želja se Vilku ni nikoli izpolnila.

Živeti je moral bolj potratno in blesteče, nego je mislil; razkošje se je širilo na njegovem domu po vsakem pohodu gospe tašče ali pa gospoda tasta; ker se bolehní soprogi ni upal prigovarjati, se je vršilo vse po njeni želji. Bal se je, da bi prigovarjanje shujšalo njeno bolezen.

V tretjem letu njunega zakona ju je Bog blagoslovil s tem, da jima je dal zalega dečka. Vilko je že mislil, da je na vrhuncu svoje sreče. Oj to je bil zopet praznik, veselje in gostovanje na nekedaj tako mirnem domu Vilkovega strija.

imajo 85 poslancev; naglašal je, da 63 veleposestnikov imajo isto volilno pravo kakor 2918 mestnih volilcev in kakor 10592 kmetijskih volilcev. Ohranijo naj se torej nezaslišani privilegiji veleposestva in trgovinskih zbornic ter uvedejo naj se tudi v novi kuriji indirektna volitve. Zato, da dobimo jedno skupino se splošnim volilnim pravom, naj bi potrdili in priznali Schmerlingov volilni red, proti kateremu smo se borili leta — po vsej pravici! Nekoje stranke bi hotele za vedno utrditi sedanji volilni cenzus, a proti temu se bodo Mladočehi borili z vso odločnostjo. Somišljeniki govornika se nočejo odtežati razpravi o tem načrtu, ker hočejo ob tej priliki zastopati svoja načela. Ali na to prodlogo odgovarjajo že danes: Mi ostanemo zvesti svojemu predlogu za uvedbo splošnega, jednakega in direktne volilnega prava.

V imenu kluba konservativcev je zagovarjal grof Falkenhayn dosedanje zastopstvo interesov (Toraj neopravičene svoboščine posamičnih stanov in skupin! Op. ured.) in se je izjavil proti uvedbi direktnih volitev. Nadalje se je potegnil za to, naj se deželni zbor povrne pravici voliti v državni zbor. Zuključuje je izjavil, da napredek v civilizaciji ni mogoč, ako se ne povrnemo k Bogu. Ako se to ne zgodi, padal bode moralni nivo ljudstva in z istim tudi blagostanje. Ljudstvo postane predmetom izkoriščevanja ne le posestva, ampak tudi volilnega prava. Klub konservativcev bo dobrohotno presojal to predlogo.

Princ Lichtenstein je izjavil v imenu krščanskih socialistov, da on in somišljeniki bodo v prvi vrsti glasovali za splošno in direktno volilno pravo, v drugi vrsti pa za vladno predlogo. Splošno volilno pravo bi bil velik, vladna predloga pa manjši korak na potu napredka. Poslednjemu bodo hitro sledili nadaljnji koraki, najbrže po potu sile.

Poljak Jendrzejowicz je izjavil, da bi se vprašanje o pošiljanju v državni zbor moralo ustavno rešiti v deželnih zborih; vendar so njega somišljeniki pripravljene glasovati za vladno predlogo, ker smatrajo splošno volilno pravo škodljivim in ker se hočejo trdno držati zastopstva interesov. (No, poljski poslanci pa vedo tudi, zakaj se hočejo držati stare — krivice. Mi se jim ne čudimo ni malo.)

Proti grofu Falkenhaynu je polemizoval dr. Lueger, proti Luegru pa baron Dipauli. Danes se nadaljuje razprava.

Kje je doslednost?! Čestiti čitatelji naj nam ne štejejo v zlo, da tudi na tem mestu spregovorimo še par besed o verifikacijski razpravi v deželnem zboru istrskem: to je o potrjenju volitev za kmečke občine okraja puljskega in poreškega, oziroma o uničenju volitev za kmečke občine okraja voloskega. Ali ta čin znači skoro nečuvstvo politično nemoralnost in zato je dobro, da ga temeljito označimo na vse strani za morebitne potrebe in navodila v bodočih časih, ko pride morda prilika, da bomo mogli vračati milo za drago in — zob za zob. Kje je politična moralna?, ne vprašamo več, kajti vemo, da bi te lastnosti zastoj iskali med ono laško gospodo, ki reže nam Slovanom politični kruh po krivdi in zaslepljenosti — drugih. Pa da bi bili gospoda vsaj dosledni v svojem nasilju in v svoji krivičnosti! Ali niso! Po politični moralni ne vprašamo, toda vprašati moramo: Kje je doslednost? Kajti, ako tudi menijo gospoda, da se smejo postavljati nad zakone politične morale, smeli bi vendar pričakovati od njih toliko skrbi za lastni ugled pred svetom, da bi čuvali vsaj na videz; da isti „razlogi“, ki so jim bili odločilni na tej strani, bi jim bili veljavni tudi na drugi strani v enakih slučajih. Nekoliko doslednosti smemo vendar pričakovati od najzadnjega političnega šarlatana. In vendar nam je dokazala verifikacija volitev v deželnem zboru istrskem, da gospoda danes postopajo tako, jutri pa, v čisto enakem slučaju, ravno nasprotno. Jasno je torej, da se gospoda, v sladki zavesti, da jim je svobodna roka na vse strani, igrajo kakor mačke z miško: se zakoni parlamentarizma, z manjšino in z — vlado. Od same srbsoritosti ne vedo, kaj bi počeli. Razvajeni so in zato niso zaresni.

Volitev Mandića in Jenka so uničili. V privatnih razgovorih so pa priznavali, da proti izvolitvi Mandića pravo za pravo nimajo ničesar, a

uničiti da so morali tudi to volitev, ko so uničili ono poslanca Jenka, kajti oba sta bila izvoljena ob enem in istem volilnem činu. O opravičenosti tega stališča se nočemo prepirati danes, ampak denimo, da je opravičeno. Ali čujte, kaj je storila deželnozborna večina par dni pozneje!

Kakor v voloskem tako volijo kmečke občine tudi v lošinskem okraju dva poslanca. Izvoljena sta bila gg. Spinčić in Kozulić: istega dne, od istih volilnih mož, z isto večino glasov in ob istem volilnem činu. Po analogiji verifikacije volitev v okraju voloskem morali bi ali potrditi ali uničiti volitev obeh poslancev, izvoljenih v lošinskem okraju?! Tu so potrdili Spinčića, Kozulića pa zavrgli; torej kar hkratu ni več veljalo stališče o „jednem in istem volilnem činu“. Menda sebi v zabavo, a v pomilovanje vsem drugim, ki pošteno mislijo s parlamentarnimi načeli, udarili so gospoda po zobeh — sami sebe. Ali si je možno misliti bolj kričeče nedoslednosti?! In najbolj žalostno na tem je to, da ta nedoslednost ne izvira morda iz nastopivše zadrege — v takem slučaju bi bila odpustljiva vsaj kolikor toliko —, ampak iz gole preširnosti, objestnosti in nagajivosti. Kakor rečeno: gospoda vedó, da jim je vse dovoljeno in zato so taki!!! Stranka pa, ki se brezvestno igra s toli resnimi stvarmi, proglasila je sama uničujočo sodbo o svoji moralni vrednosti. Vsi oni pa, ki so zakrivil, da je mogoča taka igra, naj položijo roko na svoje srce in naj premišljajo in naj ne pozabijo, da i oni bodo edenkrat morali odgovarjati za svoje čine.

O položaju piše dunajski dopisnik „Naše Slove“: „Splošno se govori, da se je le malo premenilo stanje v deželnih zborih. A jaz bi vendar rekel, da se je v deželnem zboru češkem in nižjeavstrijskem dogodilo nekaj, kar je vredno, da se se zabeleži: v jednom in drugem dalo se je vsaj deloma prav onim, ki so razupiti kakor največji radikalci. V deželnem zboru Nižjeavstrijskem so se tudi se strani nemških liberalcev oprijeli takih predlogov, kakoršnih ne bi se bili pod živo glavo oprijeli še pred letom dni. A sedaj so se oprijeli pod pritiskom javnega menenja. V prvi vrsti je omeniti predlog o odpovedbi carinarske in trgovinske pogodbe z Ogersko, predlog, ki je bil vsprejet tudi v družih deželnih zborih in ki je imel sijajen odsev v državnem zboru. V deželnem zboru Češkem približali so se med seboj plemstvo in Mladočehi. Predlog teh poslednjih gledé adrese na kralja za oživotvorenje državnega prava češkega bil je sicer res odklonjen, ali lahko se reče, da se je zgodilo to bolj v formi nego pa v stvari. V stvari sami so se skoro pravno zjediniili jedn in drugi, samo, da mislijo veleposestniki, da treba še temeljiteje govoriti o načinih oživotvorenja. In ko je padel predlog Mladočehov, glasovali so isti za predlog veleposestnikov. Približali so se toraj dokaj, kar bi utegnulo uplivati tudi na odnošaje strank v državnem zboru. Že se govori nekako v zraku, da bi češki velikaši mogli izstopiti iz Hohenwartovega kluba ter sestaviti iz svoje skupine svoj klub. To bi imelo zopet to dobro posledico, da bi Hohenwartov klub popolnoma razpal, da da bi nehal biti, in da bi se s tem omogočilo ustrojenje samostojnega hrvatsko-slovenskega kluba, koji bi mogel najvpešneje zastopati verske, narodne in gospodarske koristi naroda hrvatskega in slovenskega. Dal Bog to čim preje!

Poleg omenjenih dveh deželnih zborov označuje se važnim deželni zbor istrski (ane kakor je bil poslednjih 15 dni, ampak v svoji celokupnosti). Nekoje nemške novine so v svojih političkih pregledih o zasedanju deželnih zborov, posebno naglašale deželni zbor češki in istrski. Glede na poslednjega so rekle, da se stanje Badenijeve vlade ni shujšalo, ker hrvatski in slovenski poslanci, dasi so izstopili iz deželnega zbora, niso podali nikake ostre izjave, kakor je to navadno o sličnih prilikah....

Po teh splošnih opazkah prehaja dopisnik k poročilu o prvi seji poslanske zbornice po Božiču. Iz govora predsednika Chlumetzkega, posvečenega pokojnemu Klaiću, bilo bi naglasiti izrek, da je pokojnik dosegel velikih uspehov za one ideje, koje je gojil. Pokojnik je bil odkrit značaj brez madeža.

Govoreči o volilnem načrtu grofa Badenija pravi dopisnik, da je z istim storjen velik korak v ustavnem življenju v tej polovici monarhije. S to preosnovno je predšlo načelo, da so ljudje ljudje, brez ozira na rojstvo, poklie, imenje, da imajo vsi jednaka prava. Na poti do uveljavljenja tega načela storjen je vsaj prvi korak. Le časa treba še, da se store še ostali koraki. Dan 15. februarja 1896. je toraj vsakako znamenit dan v ustavnem življenju monarhije.

Kakor druga znamenitost iz prve seje poslanske zbornice navaja dopisnik dejstvo, da je bil soglasno vsprejet predlog, pozivljajoči vlado, naj pravočasno odpove trgovinsko in carinarsko pogodbo z Ogersko. S tem predlogom zadelo se je na Ogerskem v sršenovo gnezdo. Budimpeštanske novine kar besne. Predlog bi mogel imeti važnih posledic.

Slednjič omenja dopisnik osnutje novega ministerstva za železnice. Proti ministerstvu samemu ni prigovora, pač pa proti načinu kakor se je zasnovalo. S tem, da se je zasnovalo isto le naredbenim potom, brez parlamenta, menijo mnogi, da so se kršili zakon in prava parlamenta. Vlada se je sicer branila kolikor je mogla, vendar pa dvomi dopisnik, da bi koja vlada kedaj še hotela snovati ministerstva na ta način.

Poštena beseda nemškimi srditežem. Graškega vseučilišča profesor Ludovik Gumplowicz, jeden prvih socijologov naše dobe, namerava izdati obširno knjigo, naslovljeno „Österreichische Reichsgeschichte“. Zadnje polo tega spisa, ki izide v zalogi Karla Hauptmanna v Berlinu, nam je učen pisatelj poslal na ogled. V njej razpravlja o politični zgodovini v naši državi od l. 1867. Ostroumno so obrazloženi vzroki raznim pojavom v našem političnem življenju, pojasnjene so tendence in smotri posamičnih ministerstev od meščanskega ministerstva do Badenija, pojasnjena stališča posamičnih strank. Gumplowicz preiskuje naše politično življenje kritično, brez predsodkov, kakor kak anatom, in prihaja do zaključka, da boja med nemško-centralističnimi elementi in mej tistimi, kateri zahtevajo, da se principijelno priznane jim pravice tudi izvedejo, ne bo prej konec, dokler ne zmaga pravica. Kako trezno sodi Gumplowicz vse pojave, se vidi iz tega, kar piše glede boja za celjsko gimnazijo. Njemu se zdi nemško stališče smešno. Celjske gimnazije ni zakrivil ne Gautsch, ne Mačeski, ne Rittner, zakrivil so jo „realne razmere, katere so morale vsako vlado prisiliti, po obstoječih zakonih preskrbeti v zadostnem številu se oglašujočemu in za višje študije usposobljenemu slovenskemu naraščanju slovensko gimnazijo. Če se radi tega z nemške strani oglašajo rekriminacije, so naslovljene na povsem napačno adresu: naperiti jih je k večjemu zoper slovensko prebivalstvo na spodnjem Štajerskem, da daje toliko za višje študije usposobljenega naraščanja, česar pa v modernih državah uradoma ni moči utesniti. Bizarne misli, naj se tak zavod ne ustanovi v za to primernem središču Spodnjega Štajerja, nego v kaki slovenski vasi ali v kakem trgu, bi ne mogla upoštevati nobena vlada, ki se sama spoštuje.“ Tako nepristransko, kakor gledé celjskega vprašanja, sodi prof. Gumplowicz tudi vsa druga vprašanja, zato je pričakovati, da njegova „Oesterreichische Reichsgeschichte“ izdatno pripomore, da se razbistrijo pojmi o avstrijskih razmerah.

„Slov. Narod“.

Italija v Afriki. Iz Rima poročajo, da vlada po vsej Italiji veliko vznemirjenje radi vesti, da sta se izneverila Italijanom ras Sebat in Agos Tafari. Javno menenje obdolžuje naravnost Baratterija, da nima energije, kajti on bi bil mogel vsakakor preprečiti, da omenjena načelnika z jednim delom svojega moštva ne bi mogla napotiti se k Meneliku; on bi bil moral oba sumljiva načelnika prijeti takoj, ko je čul prvi glas o njih nameri.

Vrhu te vznemirjajoče vesti došlo je tudi poročilo, da so se doslej Italijanom udani črnici v Agaméju uprli proti njim. Upornikov doslej sicer ni še mnogo, toda ustaja narašča. Predčerašnjem napadli so ustaši dve četi italijanske straže ter ubili dva poročnika in 61 mož. Prihitej je jeden batajlon Italijanov, ki je pregnal upornike. Mero-dajni krogi italijanski se bojé, da bode vsled te ustaje Šoancem še lažje obkoliti italijansko vojsko. Splošno sodijo, da je položnje zelo nevarno za italijansko vojsko.

Francoski listi objavljajo neko zanimivo pismo Menelika do neke evropske osebe, v katerem pravi Menelik, da se je hotel izogniti prelivanju krščanske krvi vzlic izzivanju Italijanov. Nadejal se je vedno, da evropske vlasti priporoče Italiji, naj bode trezna in modra.

Različne vesti.

Mestni svet tržaški. Poslednja seja našega občinskega zastopa bila je zopet jako znamenita že radi tega, ker se je v isti zopet jedenkrat pokazala drznost „liberalnega“ duha, drznost, ki *taji dejstva*, katera vidi sleherni, ki ni slep in o kojih je mogel slišati vsak, ako ni gluhi. Taktika laškega življa po vsej Primorski velevala, da naši sodeželani več ali manj pristne laške narodnosti jednostavno zaničujejo dejstva, ako sine morejo pomagati sofistiskim zavijanjem. To je star, izkušen recept: hliniti se v javnosti na zgoraj in zajedno kazati na Slovence, češ: glejte, to so vam nemirneži, denuncijantje, lažniki! Čujmo torej, kakó se je dogodil najnovejši tak pojav „resnicoljubja“, ki bje — resnici v obraz.

Seji je predsedoval župan dr. Pitteri, prisotnih bilo je le 28 svetovalcev (Svetovalec vitez Nabergoj je opravičil svojo odsotnost). Pri poročevalčevi mizi sedel je deželni glavar istrski, dr. Campitelli, ki je prisostvoval seji.

Po odobrenju zapisnika III. seje izjavil je župan: Dasi svetovalca Nabergoja ni prisotnega, vendar se smatra on, župan, obvezanim odgovoriti na Nabergojevo interpelacijo izza poslednje seje gledé table pri stanovanju okrajnega načelnika na Proseku. Nabergoj je trdil, da je bil napis na tej tabli prvotno v dveh jezikih, (laški in slovenski), to nikakor ni res. Jedna, zelo majhna tablica z dvojezičnim napisom bila je sicer, toda popolnoma ločena od table okrajnega načelnika. Odstranili so jo leta 1892., da se jo obnovi, toda potem eksekutiva ni mislila, da jo smé zopet razobesiti, ker ni *nikakega predpisa*, ki bi mogel služiti za normo v tej stvari. (Ali ste čuli? Gledé slovenske okolice iščejo gospóda v mestnem statutu „norme“ in paragrafe, ki naj bi dovoljavali, da se sme po okolici razobešati poleg italijanskih tudi slovenske napise! To je nezaslišano! Por.) Med onimi, ki hočejo imeti tak napis in med onimi, ki ga ne marajo („Baratierierjeva“ garda? Stavec.) mora razsoditi politiška oblast (to je: veleslavni mestni magistrat!). Kar pa se dostaje druge trditve svetovalca Nabergoja, t. j., da je na novi tabli pri okrajnem načelniku na Proseku naslikana „Stella d'Italia“ (italijanska zvezda), je ta trditev jednostavno, kakor je to dobro znal g. Nabergoj, izmišljena, tendenciozna insinuvacija brez kakoršne-koli podlage, zatorej jo župan odbija. (In Vi, magnifice, potrudite se na Prosek in videli bode, da sti na isti tabli še *dandanes dve peterožarni zvezdi*. Mar sti ti zvezdi res turški ali ameriški? Istotako so take peterožarne zvezde še dandanes na tablah občinskega gimnazija na trgu „piazza evangelica“ ob obeh uhodih. To so dejstva, magnifice, torej svetovalec Nabergoj nikakor ni govoril iz mišljenih stvari. Uredn.)

Nadalje je prijavil župan, da se je onih šest členov zdravstvenega odseka, ki so bili napravili nekak „štrajk“, prijavivši svoj odstop, dali zopet preprositi ter da ostanejo v odseku.

Zatem je prečital dopis tukajšnje zdravniške zbornice, s katerim ista prosi reorganizacije zdravniškega službovanja v mestni bolnišnici.

Svetovalec dr. Morigo je v brezkončno dolgem govoru dokazoval, da je popolnoma neosnovana trditev, ki se je bila izustila v poslednji seji trgovinske zbornice, da je namreč bivši drž. poslanec Hermet skriv na tem, da zakonski načrt gledé zgradbe druge železniške zveze Trsta z notranjimi deželami ni še bil vsprejet. Govornik je vendar našel konec ter predložil med splošnim odobravanjem nujni predlog, mestni svet naj z vso odločnostjo zavrne to trditev. Zbor je vsprejel nujnost in predlog, istotako predlog dra. Veneziana, da naj se ta sklep mestnega sveta priobči predsedništvu tukajšnje trgovinske in obrtne zbornice.

Svetovalec dr. Piccoli stavlja je predlog, naj mestni svet naloži šolskemu odseku, da naj le-ta sporoči o stanju vprašanja gledé osnovitve učiteljskega ter da stavi primerne predloge, da se morejo odstraniti zapreke, ki so sedaj ovirale izvršitev te namere. Tudi ta predlog vsprejeli so brez razprave.

Po prečitaniu poročila in predlogov gledé zgradbe nove norišnice s soudeležbo Istre, predložil je I. podpredsednik dr. Mojzes Luzzatto, naj zbor vsprejme predloge „en bloc“ (vse skupno); to se je zgodilo. Isto tako je zbor soglasno odobril predlog svetovalca dra. Veneziana, da naj mestni svet izreče pismo zahvalo glavarju dru. Campitelliju in pa istim istrskim deželnim poslanecem, ki so pripomogli v to, da se je vprašanje o norišnici rešilo ugodno.

Brez razprave vsprejel je zbor predlog mestne delegacije gledé odprave odškodnine za vožnjo, ki jo dobivajo okoličanski zastopniki. Dne 4. novembra 1870. sklenil je namreč mestni svet, da imajo okoličanski poslanci, bivajoči v gornji okolici, dobiti 4 gld. odškodnine za vožnjo, kadarkoli pridejo k seji, oni iz spodnje okolice pa 2 gl. No, sedaj je iztaknila mestna delegacija (po dobrih 25 letih!), da je ta odškodnina v protislovju s §. 61. mestnega statuta, ki velevala, da je opravljati dolžnosti občinskega svetovalca brezplačno, ker je to častna služba. Zato so torej brisali odškodnino za vožnjo.

Slednjič je odprl mestni svet radodarno svojo „gospodarsko“ roko ter dovolil raznih kreditov, med lemi 1550 gl. za vpeljanje laških, nemških in francoskih konverzijskih tečajev na mestnem ženskem liceju. In konečno prečitali so dolgo poročilo, jedro katerega je v tem, da ono glasovito bivše Morigovo poslopje ob istrski cesti ni za nikakoršno rabo, ter da je torej treba kupiti zemljišče (zemljeknj. št. 221 in 222 v okraju Gornja Kjarbola) ter zgraditi novo poslopje za — nepotrební laški otroški vrt za okraj Sv. Marija Magdalena. In v ta namen dovolil je mestni svet brez razprave svoto 31.000 gold.!! (Saj imamo — deficit! Torej, le zapravljajmo! Stavec). Baš tako so dovolili brez razprave 10.500 gld. za razširjenje šole v novi Reni.

Ob 9. uri zaključil je župan to znamenito sejo.

Občni zbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda vršil se bode jutri ob 2. uri popoldne v prostorih „Del. podp. društva“. Želeti je obile udeležbe.

Za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda poslal je g. učitelj Ivan Bano v Divači 10 kron, katere je nabrala g.čna Dragica Perhavec v veseli družbi „lušnih ljudi“ v gostilni g. Frana Perhavca v Ležečah št. 21. Za isto darovala Milka 20 kron, zato, da ne bi neka oseba slabo tolmačila njeno ravnanje.

O pokojnem kanoniku Križmanu piše „Naša Sloga“: Pokojnik je bil poznan kakor čestit duhovnik, rodoljub in profesor v naši Istri, kjer si je pridobil v Pulji in v Pazinu mnogo prijateljev in spoštovateljev. V javnosti se ni kazal nikdar, ali nikdar in nikomur ni zatajeval svojega politiškega prepričanja in žarke ljubavi do svojega naroda. Naše občinstvo ga je častilo izredno kakor duhovnika in rodoljuba. Pogreba se je udeležilo lepo število duhovnikov in drugih prijateljev in spoštovateljev pokojnika. Navzije naj se božjega lica blaga duša njegova.

Pri pogrebu nista bila zastopana ni c. kr. vlada ni mestni magistrat, med tem ko sta bila oba zastopana pri pogrebu župnika Moséta. Toliko brez daljnega komentarja.

Na državni železnici. Pričenši s 15. februarjem t. l., prevažata tovorna vlaka št. 75 in 76 na progi Divača - Hrpelje - Kozina tudi osebe v vozu 2. in 3. razreda. S tem je dobil osebni vlak št. 112, kateri odhaja iz Trsta - sv. Andreja ob 8. uri 35 minut v Hrpelje - Kozini po vlaku št. 76 priklep z Divačo in od tje na j. ž. po vlaku št. 7 b za Ljubljano, Trbiž, Belak, Dunaj z. ž. in Dunaj j. ž., potovalci, vozeči se s tovrnim vlakom št. 75 iz Divače, imajo iz Hrpelje - Kozine priklep na osebni vlak št. 115, vozeči v Trst - sv. Andrej in dohajajoči tje ob 9. uri 50 min. Tovorni vlak št. 75 bode odhajal iz Divače v Trst ob 7 uri 50 m. predp., tovorni vlak št. 76 pa iz Trsta v Divačo ob 8 uri 35 m. predp.

Akademično društvo „Slovenija“ vabi h „Komerzu“, kateri bode dne 4. marca 1896. v dvo-

rani Lannersaal, VI., Rahlgasse 8. z nastopnim vspeedom: I. 1. Jv. pl. Zajc: „Večer na Savi“; poje moški zbor „Slovenije.“ 2. Pozdrav predsednikov. 3. a) A. Hajdrih: „Lastovki v slovo“; b) F. S. Vilhar: „Izgubljeni cvet“; poje četverospév „Slovenije.“ 4. Gounod-Miletič: „Karišik iz opere „Faust“; udarja tamburaški zbor bratskega akad. društva „Zvonimira“ pod vodstvom g. drd. med. J. Gentilizze. 5. a) Jv. pl. Zajc: „Domovini“; b) A. Nedved: „Pogled v nedolžno oko“; tenor-solo poje tov. stud. phil. F. Jesenko, na glasovirji spremlja tov. stud. iur. K. Vodušek. 6. a) F. Chopin: „Polonaise VI., op. 53.“ b) Leon Souvan: „Mennet“ igra na glasovirji tov. akad. Leon Souvan. 7. F. S. Vilhar: „Naša zvezda“; poje moški zbor „Slovenije“; tenor-solo: stud. phil. F. Jesenko. 8. S. Katkič: „Vienac hrv. nar. pjesama“; udarja tamburaški zbor bratskega akad. društva „Zvonimira“ pod vodstvom g. drd. med. J. Gentilizze. II. zabavni del. Začetek ob 8. uri zvečer.

Desetnik Pavel Komač, katerega je bila prestrelila straža pri c. in kr. zalogi streljiva vsled neprevidnosti desetnika samega, obrnilo se je mnogo na boljše, ter utegne v kratkem ozdraviti. Kakor čujemo, zadela ga je krogla na prsih 2 cm. nad desno bradavico, prodrla prsa, ne da bi bila oškodovala pljuča ali koja kost ter izstopila na hrbtnu. To je bilo seveda pri vsej nesreči redko, srečno naključje. Iz te rane sklepajo v novič, da rane, ki jih provzročajo kroglice iz pušk-repetirk, baš radi stražanske sile strela so manj nevarne, nego so rane, ki jih provzročajo kroglice starih pušk.

Koledar. Danes (22.): Stol sv. Petra v Antiohiji. — Jutri (23.): I. postna nedelja. Marjeta Korotonska, spozn. — V ponedeljek (24.): prestopni dan. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 6. uri 59 min., zatoni ob 5. uri 27 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 2-5 stop., ob 2. pop. 6 stop. C.

Narodno-gospodarske stvari.

O umetnem gnojenju vinogradov.

Listu „Kmetovalec“ došla so nastopna vprašanja:

„Dokazano je, da so vsi, pa prav vsi vinogradi v vipavskem okraju okuženi od trtne uši. Posebno lanjsko leto se je trtna uš silno razširila in je veliko vinogradov popolnoma uničila. Je nekoliko umnih vinogradnikov, ki so že predlanjskem začeli gnojiti svoje okužene vinograde z umetnim gnojem, in sicer z jako ugodnim uspehom; a o kakovosti gnoja in o načinu gnojenja so različna menenja med vinogradniki. Eni trdijo, naj bi se prvo leto gnojilo s kajnitom in s Tom. žlindro, a drugo leto z roženo moko, drugi priporočajo druga gnojila. Eni so te misli, naj bi se gnoj potresel med trtnimi vrstami in se brž podkopal ob priliki kopanja, drugi pa mislijo, naj bi se trte nekoliko odkopale in se okrog odkopane trte nasulo gnoj, pa ne v majhni množini. — Ker želi mnogo vinogradnikov poskusiti z umetnim gnojenjem in si tem potom ohraniti in zavarovati morda par vinskih letin, nam jako ustreže „Kmetovalec“, ako v prihodnji številki prinese o tem pouk, oziroma, da jasno in točno odgovori na vprašanja: 1. S kakim umetnim gnojem naj se prične gnojenje vinogradov, ki so od trtne uši že okuženi? 2. S kakšnim gnojem naj se gnojenje nadaljuje v 2. event. v 3. letu? 3. Kako naj se gnoji z umetnim gnojem? 4. V kateri množini naj se trosi gnoj? 5. Kje se dobi dober gnoj in pod katerimi formalnostmi?“

Ker ta vprašanja gotovo zanimajo tudi naše okoličanske vinogradnike, menimo, da ustrežemo istim, ako ponatisnemo tu kratki odgovor uredništva „Kmetovalčevega“ na stavljeni mu vprašanja:

„Gledé gnojenja vinogradov z umetnimi gnojili še ni vse tako jasno, kakor bi bilo želeli. Reč je zelo važna tudi za našo deželo, zato je treba to vprašanje vsestransko premotriti; zato pozivljemo zlasti inteligentnejše posestnike, naj nam o poskusih in uspehih pridno poročajo. Na Vaše prve, drugo in tretje vprašanje, najdete precej obširen odgovor v tem listu. Umetna gnojila se dobe najbliže v kemijski tvornici v Hrastniku pri Zidanem Mostu. Ta tvornica je zelo solidna, ima primerno nizke cene ter pošilja svoje blago vozarine prosto na vse železniške postaje na Kranj-

skem, če se naročnik izkaže, da je ud naše družbe. Kajnit in Tómasovo žlindro dobite pri tvrdki I. Heillinger & Comp. na Dunaju (Lindengasse 2), a ti dve gnojili se splača naročiti le v celih vagonih, drugače je vozarina previsoka. Naša družba pač oddaja kajnit in Tómasovo žlindro, a to le jeseni“.

Ravnokar omenjeni članek o gnojilih pa slove:

Moja dobra letošnja (1895.) trgateg mi je povod, da objavljam uspehe štiriletnega gnojenja z umetnimi gnojili. Moji sosedje so namreč letos pridelali dvakrat toliko, kolikor prejšnje leto (približno 30 hl. na hektar), dočim sem jaz pridelal skoraj trikrat toliko (48 hl.) in to vzlic dvakratni toči. Ta ugodni uspeh moram zapisati največ na račun gnojenja z umetnimi gnojili v preteklih letih, in zato hočem celo reč objaviti.

Svoje vinograde, ki merijo 2¼ ha., imam v Slovenskih goricah, in sicer od l. 1891. Zemlja je težki lapor, kateri primanjkuje apna. Trsje sestoji iz zmesi navadnih domačih in nekaterih tujih vrst ter je obdelano po tukajšnjem načinu. Vinograd obdelujeta dva viničarja, ki imata razven letne plače šo porabo zraven ležečih njiv in travnikov. Hlevskega gnoja petih goved in prasičev je polovica viničarjev, polovica mojega za vinograde. 400 štirijaških sežujev se navadno na leto pomladi s pogrobanjem in gnojenjem s hlevskim gnojem in s pušji. O tem pomlajevanju, oziroma gnojenju, sem razmišljal ter sem prišel do tega, da rabim skoraj 60 let predno dobé vse trte kaj nove hrane. Zato ni bilo čudno, če se je vinograd videl zane-marjen, in vrhu tega je trsje morila perenospora, lessa za pogrobanje pa tudi ni bilo mogoče dobiti dovolj. Močnejše gnojenje ni bilo mogoče, kajti domači gnoj niti ni zadostoval za nove ameriške nasade, v sosesčini ga ni bilo dobiti, iz daljave dovažati ga, pa tudi ni šlo. Vsled tega sem bil prisiljen misliti na umetna gnojila, ki se lahko dobe ter hitro koristijo. Ker je sestava teh gnojil snana, zato se gnojenje lahko uredi primerno potrebi. Gnojenje samo tudi ne pride v poštev, če se pomisli, da ¼ litra umetnih gnojil (seveda prave sestave in kakovosti) velja za cel jerbas hlevskega gnoja.

Dosedanji poskusi z umetnimi gnojili mi niso mogli biti kažipot, ker so iz njih izvajani sklepi prerazlični.

Baron Babo je posvetil v svoji izvrstni vi-narski knjigi gnojenju z umetnimi gnojili posebno obširno poglavje. Tam smatra kot zadostno gno-jenje v raznih razmerah na leto in za 1 ha.:

- 25 do 30 kg. dušika,
 - 50 „ kalija in
 - 50 „ fosfore kisline; te redilne snovi se zemlji dajo v obliki
 - 300 kg. superfosfata,
 - 100 „ žveplenokislega kalija in
 - 150 „ čilskega solitra.
- Jaz sem v teku štirih let dal vsakemu hektaru
- 60 kg. dušika,
 - 168 „ kalija in
 - 120 „ forforove kisline.

Te redilne snovi sem dal zemlji s 1000 kg. amonijakovega superfosfata (ki je imel v sebi 6 do 6¼% dušika in 12 do 13% v vodi raztopne fosforove kisline) in 250 kg. žveplenokislenega kalija (ki je imel v sebi 96% žveplenokislenega kalija). Prvo gnojilo me je stalo 11 gld., drugo pa 13 gold. 75 kr. za 100 kg. brez dovoznje. Gnoj me je torej stal 144 gl. za hektar. Če se računa 10.000 trt na hektar, pride torej na eno trto 1¼ kr. ali slab poldrugi krajcar troškov. Gnojitev se je zvršila vselej spomladi, kmalu po prvi kopi, torej meseca aprila.

Za gnojenje sem dal 4 vreče po 100 kg. amonijakovega superfosfata dobro zamešati z eno vrečo (100 kg.) žveplenokislega kalija, pri čemer se je pazilo, da so se skupaj sprejete kepe dobro razbile. To zmes smo naredili na podu, od tam pa smo jo izpeljali v samokolnici (šajtergi) na prosto ter jo na trdih tleh pomešali s prstjo, in sicer en del zmesi z dvema deloma prsti. Sedaj je bilo treba določiti, koliko te zmesi naj dobi ena trta. To sem priprosto preračunal, potem sem poiskal ponvico, ki je približno toliko držala, kolikor je bilo treba zmesi za vsako trto. Za gnojenje sem rabil 6 oseb. Trije kopači so v bregu nad trtami (in sicer nad vsako) delali jamice po 26—30 cm.

globoke; ena delalka je vsipala v jamice po eno ponvico gnojilne zmesi, in to so kopači precej za-greblji. Za te delalce sta zadostovala dva nosača, ki sta donášala gnojilno zmes. Sicer pa more to delo vsakdo tako urediti, kakor mu ugaja.

Teh 6 delavcev je pognojilo na dan pri 7 urnem delu 1400 trt. Če se priračuni še en dela-vec za dovažanje v vinograd, dnina pa po 60 kr. na dan, stalo me je delo za 1 ha. 30 gl., gnojila 144 gl., vozarina za gnojila 13 gl. torej vsa gno-jitev za 1 ha. za 4 leta 188 gld. Kmet, ki vse sam naredi, izhaja seveda veliko ceneje.

Štiriletno razmišljevanje tega vprašanja me je privedlo do spoznanja, da moje gnojenje ni ide-jalno, ker so gnojila, katera sem rabil za štiri-letno dobo prelahko raztopna, kajti mokrina enega vlažnega leta more izprati preveč redilnih snovi ter jih odpeljati v spodnje plasti. Približati se ho-čem bolj Babovim nasvetom ter rabiti teže raz-topna gnojila, in sicer parjeno kostno moko, ka-teri še ni odvzet klej (lim), in pa roženo meko, seveda vse to v zvezi z žveplenokislim kalijem.

Dosedanja gnojitev se mi je seveda tudi iz-vrstno izplačala, vrhu tega so pa trte izvrstne ter mi tudi za drugo jesen jamčijo lepo trgateg.

Bodočo pomlad poskusim z drugim načinom gnojenja; naredim namreč z železnim drogom 50 do 60 cm. globoke luknje, v katere nasujem gno-jilne zmesi. Tudi so mi pokazale preiskave moje zemlje v mariborskem kmetijskem poskušališču, da ji primanjkuje apna, zato hočem tudi s tem gnojiti.

Ta moj spis ima namen, naše viničarje po Štajerskem, koder jim ne dostaja hlevskega gnoja, vspodbujati vsaj k manjšim poskusom. Čudovita je množina porabljenih umetnih gnojil na Nemškem; njih vrednost znaša na leto 90 milijonov goldi-narjev. Do te porabe je pri nas v Avstriji še da-leč, zlasti če se pomisli, kako se pri nas ravna z gnojem in z gnojnic; saj še celo na Nemškem, kjer je kmetijstvo neprimerno bolj napredovalo, kakor pri nas, računijo 120 milijonov izgube vsled slabega ravnanja z gnojem, zlasti pa z gnojnic.

Blíže se čas, da pride tudi štajerski kmeto-valec, posebno pa viničak, do spoznanja, da na vse strani skrbno in umno kmetovanje brez umet-nih gnojil ni mogoče in da se bogato iz-plača kmetovanje ne le z lopato, ampak tudi z glavo.

Najnovejše vesti.

Dunaj 21. Minister baron Fejervary je bil včeraj popoldne, ministerski predsednik baron Banffy pa danes opoldne v avdijenciji pri Nj. Vel. cesarju.

Dunaj 21. Shod avstrijskih trgovcev, ki ga je sklicala osrednja zveza avstrijskih trgovcev, sešel se je včeraj. Shoda so se udeležili zastopniki in odposlanci trgovskih krogov iz Štajerske, Koroške, Kranjske, Moravske, Silezije, Tirolske, Solnega-grada in Gornje Avstrije. Dunajsko trgovstvo bilo je slabo zastopano. Predsednik sklicevalnega od-bora Vollenhals iz Gradca otvoril je zborovanje s trikratnim „živio“-klicem na cesarja. Na dnev-nem redu bili so: obrtna preosnova, splošna za-htevanja trgovstva, čitanje resolucij in sklepanje o istih.

Po živahni razpravi vsprejel je shod resolu-cijo, glasom katere se zahteva dokaz sposobnosti v trgovski stroki, poostrenje konkurznega reda, poddržavljenje trgovskih strokovnih šol in pa pred-log, ki določa, koliko ur je smeti delati vsak dan v prodajalnicah. Istotako je zbor vsprejel predlog, da se ima popolnoma odpraviti krošnjarstvo ter da je treba dokaza sposobnosti tudi za prodajo na drobno. Konečno so sklenili tiskati resolucijo, da je nabirati podpise ter da isto potem predložé dr-žavnemu zboru in vladi v obliki ogromne depu-tacije.

Sredec 21. Sultanovi odposlaniki in pa bol-garski eksarh ostavili so včeraj Sredec ter se vr-nili v Carjigrad. Gostje so se vozili na kolodvor v vozovih, v katere so bili vpreženi po štiri konji. Spremljal jih je knez Ferdinand osebnó.

TRGOVINSKI LETOPIS
Buaimpešta. Pšenica za je-on 7.14—7.15 Pšenica za spomlad 1896 6.85 — do 6.86. Oves za spomlad 5.95—5.96 — Rž za spomlad 6.35 6.37 Koruza za oktober — — maj-juni 1896 4.34—4.35
Pšenica nova od 78 kil. f. 7.00—7.15 od 79 kil. f. 7.10—7.20, od 80 kil. f. 7.15—7.25 od 81 kil. f. 7.20—7.30, od 82 kil. for. — — — — lečmen 5.40—7.80 prosa 6.00—6.40.
Pšenica: Povpraševanje slabo. Prodaja 12000 met. st mt. st. Vreme: lepo.
Praga. Neratnirani sladkor f. 16.25. — — —, za maj 16.52. Oktober-december 14.90. Malo mirneje.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst sé carino vred odpošiljatev pravej f. 33.50—34. — Concase 34.50—35. — Četvorni 36 — 36.50. V glavah (sodih) 36.50 37.50 jako stalno. Silno rastoča.
Havre. Kava Santos good average za februar 79.50, za juni 78.50.
Hamburg. Santos good average za mare 65.25 za maj 64.75. za september 61.25.

Dunajska borza 21. februarja 1896.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.15	101.05
Avstrijska renta v srebru	101.15	101.05
Avstrijska renta v zlatu	121.85	121.85
„ „ v krouah	101.40	101.30
Kreditne akcije	382.50	380.75
London 10 let.	120.75	120.85
Napoleoni	9.57	9.57½
20 mark	11.80	11.81
100 italj. lir	43.55	43.60

Zahvala*

Društvo „Slavjanska Sloga“ u Aleksandriji od Egipta primilo je zahvalnošču sledeče milodare: od g. dra. Luja Žaje franaka 50, od g. Petra Harlovića franaka 12, od g. Oskara Mičiča franaka 3, od gospođa kapetana Matijanića franaka 3, od g. N. N. franak 1. — Nadalje stiglo je upravi društva od N. P. pragospodina O. Šimuna Milinovića, katoličkog nadbiskupa Crnegore, sledede pismo, koje uprava društva ponosom iznaša na javnost: — „Veselslavna Slavjanska Sloga“ — Radujem se iz vse duše liepoj i plemenitoj Vašoj osnovi, da ste se u dalekoj Nilskoj dolini okupili i ujedinili u narodno društvo, da tiem načinom medjusobno što bolj upoznajete se i slo-žnimi smagami na obću i posebnu korist podpo-mažete se. Kada bih mogao, i ja bih vam vrlo rado u pomoć pritekao, ali u okolnostima, u kojima se nahodim, nije mi moguće. Stoga primite moju dobru želju uz iskreni pozdrav svim članovima „Slavjanske Sloge“ ostajući — Bar-Crnagora, dne 30 Januara 1896 — Vaš odani — † O. Šimon Milinović — arkibiskup. Aleksandrija, dne 16 fe-bruvara 1896. Za upravu „Slavjanske Sloge.“

Tajnik: Ivan Cibilić.

*) Najučtivije je umoljeno slovenko novinstvo, da izvoli pretiskati ovu zahvalu i dostaviti jedan iztisak do-tičnog broja upravi „Slavjanske Sloge“ u Aleksandriju (Egipt.)

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST

via Caserma šte. 16 uhod piazza della Caserma.

(magyari veliki vojáskai),

prodaja po neverojetnih nizkih cenah vsakovrstna angloška

KOLESA (bicykle)

Zastopstvo koles „Raleigh“ iz tovarne „Raleigh Cycle Co“ Ltd. Nottingham Anglesko in koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt. Kolesa „Raleigh“ in Adler so svetovno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski. Kolnsa pošilja se na deželo in na vse kraje brez vseh stroškov.

Sprejema se poprava vsakovrstnih no-vih in starih koles in živalnih strojev. V zalogi nahajajo se vsakovrstna orodja in pri-prave za kolesa.

Zahtevajo naj se ceniki!

Assicurazioni generali

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zava-rovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1893. f. 58,071 673-84

Premije za poterjati v nasled-njih letih f. 30,541 700-84

Glavnica za zavarovanje ži-venja do 31. decembra 1894 f. 169,929.625-03

Plačana povračila: a) v letu 1894 f. 9,737.614-48

b) od začetka društva do 31. decembra 1894 f. 262,401.706-51

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih od-škodvanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 lastnoj hiši. 12—12

Liniment. Capsici comp.

„sidrom“

iz Richterjeve lekarne v Pragi.

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nvl., 70 nvl. in 1 gld. po vseh le-karnah. Zahteva naj se blagovoljno to splošno pri-ljubljeno domaće sredstvo na kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take stoka-nice kot pristne, ki imajo znano varstveno znamko „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri zlatem levu“ v Pragi.

